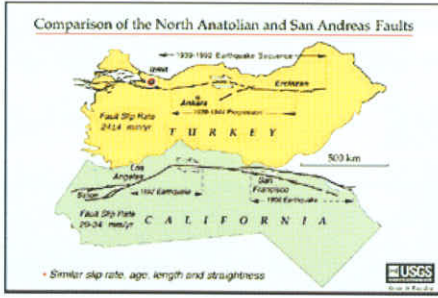

Depremin Sismoteknik Özeti:

17 Ağustos depremi, Kuzey Anadolu fay hattında meydana geldi. Yüzyılın en büyük depremlerinden biri olan depremin, çok eskilere dayanan bir geçmişi olduğunu belirtmeden edemeyeceğiz. 1967 senesinde 7.1 şiddetinde gerçekleşen deprem ise, en son depremin etkilediği bölgenin doğusundaki bölgede çok geniş çaplı bir hasar meydana getirmişti. 900 km. uzunluğundaki Kuzey Anadolu fay hattı, Amerika'nın California Eyaletindeki San Andreas fay hattı ile bir çok benzerlik gösteriyor. Her iki fay hattı da sağ yandan doğru meydana geliyor ve hemen hemen aynı zaman periyotları içinde aynı hareketleri gösteriyor. Eğer sağ yandan meydana gelen bir depremi izleme şansımız olsa, tam aksi yönden sağ tarafa doğru gerçekleşen hareketlenmeyi de gözlemleyebiliriz.

Kuzey Anadolu Fay Hattı ile ABD'deki San Andreas Fay Hattının Karşılaştırılması:

Yukarıdaki şemada, Türkiye'nin Kuzey Anadolu fay hattı ile Amerika'daki San Andreas fay hattı karşılaştırılıyor.

Kuzey Anadolu fay hattında,

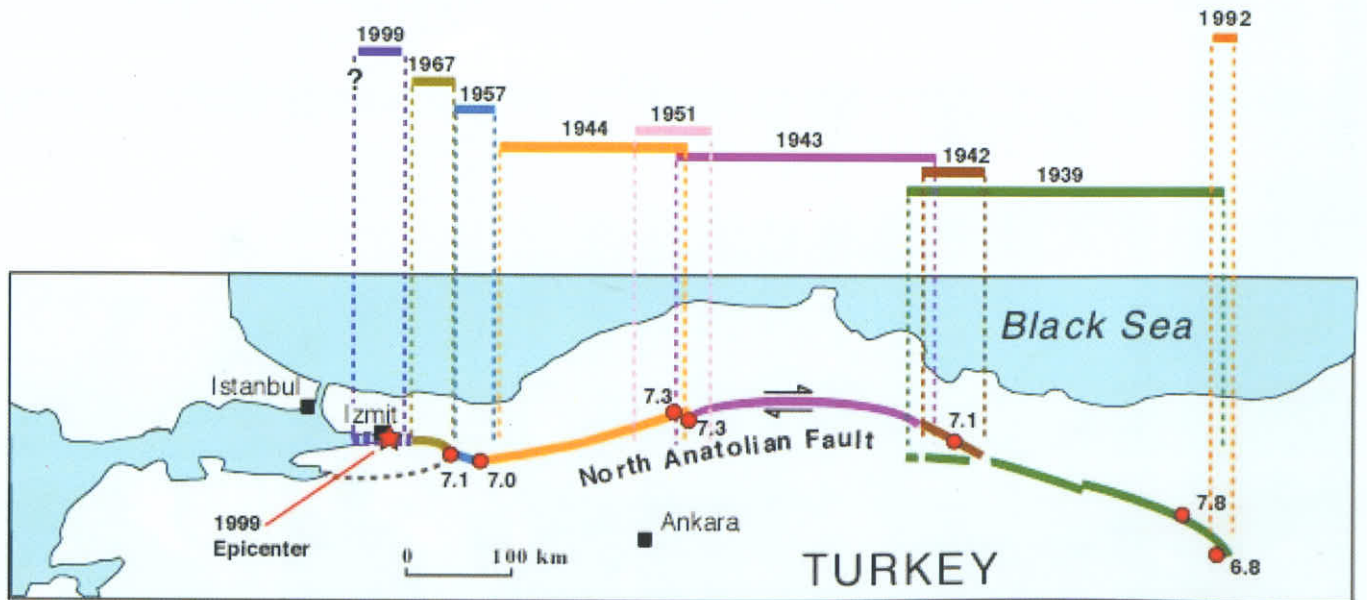
1939'dan 1999'a kadar, 7 şiddetinin üzerinde toplam olarak 7 deprem meydana geldi. Bir sonraki şekilde görüldüğü üzere bütün bu depremlerde, doğudan batıya doğru bir kırılma gözlemlendi.

Amerikan yeryüzü araştırmaları kurumu çalışanları ve Türk meslektaşlarının ortak kararına göre, önümüzdeki otuz yıl içinde İzmit'in güneyinde yüzde 12 olasılıkla bir deprem meydana gelecek.

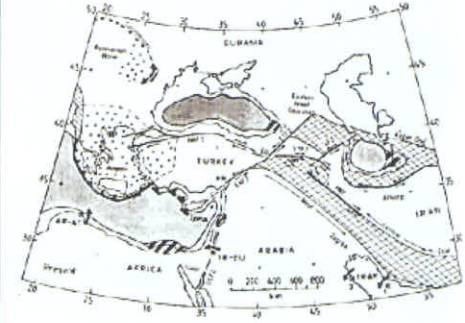
Aşağıdaki maddelerde Kuzey Anadolu'da meydana gelen depremler belirtilmiştir.

- 12 Aralık 1939'da 7.9-8.0 şiddetindeki 360 km.lik kırığa ve 30 bin kişinin ölümüne yol açan Erzincan depremi.
- 20 Aralık 1942'de 7.1 şiddetinde 50 km.lik kırığı meydana getiren Erbaa depremi.
- 26 Kasım 1943 tarihinde 7.6 şiddetinde meydana gelip 280 km.lik bir kırık oluşturan Tosya depremi.
- 1 Şubat 1944 tarihinde 7.3 şiddetinde meydana gelen ve 165 km.lik bir kırık meydana getiren Bolu-Gerede depremi.
- 26 Mayıs 1957'de 7.0 şiddetinde meydana gelen ve 80 km.lik kırılmaya sebep olan Abant depremi.
- 22 Temmuz 1967 ise 7.1 şiddetinde gerçekleşip 80 km.lik kırığa yol açan Mudurnu Vadisi depremi.
- 17 Ağustos 1999'da meydana gelen 7.4-7.5 şiddetindeki deprem.....
- 12 Kasım 1999'da meydana gelen 7.2 şiddetindeki deprem.....

1999 yılına kadar olan Kuzey Anadolu Fay hattındaki deprem olan yerlerin haritası.

Kuzey Anadolu fay hattında meydana gelen depremler, kuzeydeki Avrasya Yarımadasına doğru hareket eden arap yarım adasının, yarım ada şeklindeki Türkiye'yi sıkıştırmasından ileri geliyor. Türkiye ise kuzeyde Kuzey Anadolu fay hattı, doğuda Doğu Anadolu fay hattı, batıda Ege bölgesinde başka bir fay hattı ve güneyde ise Helen ve Kıbrıs dep-

rem fayı ile çevrili.

Kuzey Anadolu Fay Hattı:

Aşağıdaki depremlerle ilgili bilgilere California'nın Menlo Park USGD Deprem Araştırmaları Timi'nin kaynaklarından ulaşılmıştır.

Kuzey ve Doğu Anadolu fay hattındaki kırılma bölgeleri, 1939'dan önceki deprem bölgeleri, eldeki bilgilere göre yaklaşık olarak işaretlenmiştir. Deprem oluşumları, üç ayrı sıra içinde; ama çeşitli yön ve hareketlerde gerçekleşmiştir.

1939'dan beri meydana gelen depremler, Kuzey Anadolu fay hattında büyük kırıkların oluşmasına neden oldu. Her karede bir sonraki depremin merkezi daire içine alındı. Özellikle 1943 depreminde sıkışmış enerji büyük bir ondalık oran olarak depremin şiddetine yansdı.

Yaşı
beş milyarı
geçen
gezegenimizde

Yüzen Kabuklar

Yaşı beş milyara yaklaşan gezegenimizin çehresi bugüne kadar birçok kez değişti. Şu an da değişiyor. Kıtalar ve okyanuslar oldukları yerde kalmıyor. Yer kabuğu lastik topun yüzeyi gibi tek bir bütünden değil, çatlamış yumurta kabuğu gibi pek çok parçadan oluşuyor. Üzerinde okyanus ve kıtaların bulunduğu bu dev kabuk parçalarına levha deniliyor. On kadar büyük, çok sayıda da küçük levha var. İşte bu levhalar göldeki sallar gibi akışkan mantonun üzerinde geziniyor. Kimi birbirinden uzaklaşırken, kimi de yaklaşmış birbirine çarpıyor, biri diğerinin altına giriyor birbirine sürtünüp, birbirini sıyrıyor.

Bilim adamları onları üç tür sınırla birbirinden ayırıyor. Uzaklaşan, yaklaşan ve yanal atımlı sınırlar. Levhaların hareket hızları yüz yılda iki metre ile onbeş metre arasında değişiyor. Bu da coğrafyanın sürekli farklılaşmasına neden oluyor.

SICAK NOKTALAR:

Yanardağların çok büyük bir bölümü levhaların ya birbirlerinden uzaklaştığı ya da birinin diğerinin altına daldığı sınırlarda meydana gelirken bazı yanardağlar bu sınırlardan çok uzaklarda ortaya çıkabiliyor. Bilim

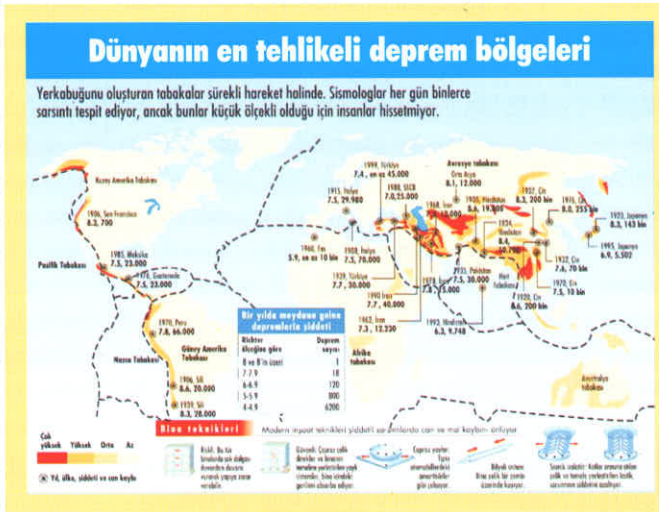
adamları bu bölgelere "sıcak noktalar" diyor. Henüz tam olarak bilinmeyen bir nedenden dolayı ani bir ısı darbesinin mantonunun içinden geçerek yükselmesi sonucunda magma oluşuyor. Magma'nın da kırık noktalarının, yolu üzerindeki kaya kütlelerini eriterek

yükselip alçalmasının doğal olduğunu söylerken, bazıları da daha önceki ölçümlerin teknik yetersizlikler nedeniyle yanlış yapıldığını iddia ediyor.

Yazının başında bahsettiğimiz gibi yer kabuğundaki levhaların sürekli hareket halinde olduklarından bahsetmiştik. İşte Anadolu fayındaki durum da bu olaya bağlı olarak biriken enerjinin bu bölgede açığa çıktığı anlaşılmaktadır. Kuzeydeki Avrasya Levhası ile Güneydeki Arabistan Levhasının sıkışmasıyla Kuzey Anadolu Fayında enerji birikiminin yüzeye yakın olan yerden kırılması sonucu her yıl batıya doğru 2cm kayma gözlenmektedir. Anadolu fay hattındaki hareketlenme ilk olarak 1939 yılındaki Erzincan depremi ile başladı ve batıya doğru bir ilerleme olmuştur.

1939 yılındaki bu deprem ile 250 km'lik bir kırılma olmuş günümüze kadar olan depremlerle Kuzey Anadolu Fay hattı Marmara Denizine kadar ulaşmayı başarmıştır.

Aslında yerküre üzerindeki bu hareketli kabukların gölde yüzen sandallar gibi gezinmeleri dünya coğrafyasının sürekli değişmesine neden olmaktadır.

yüzeye çıktığı düşünülüyor.

KLİMANJARO 3 METRE KÜÇÜLDÜ...

Çok gelişmiş uydu teknolojisi kullanılarak yapılan bir araştırma sonucunda, Afrika'nın en büyük dağı Klimanjaro'nun 3 metre küçüldüğü anlaşıldı. Dağın yeni yüksekliği 5 bin 891 metre 71 cm olarak belirlendi. Bazı uzmanlar, dağları jeolojik faaliyetler sonucu

1509'daki deprem İstanbul ve civarına büyük zarar vermiş. Onun için buna kısaca Kıyamet-i Suhra denmiş, yani:

" Küçük kıyamet "

MİTHAT BEREKET / PUSULA

Aslında İstanbul depremleri ilk kez tanışan ya da deprem tehlikesine maruz kalan bir şehir değil sonuncusu 1894'te olmak üzere depremler İstanbul'u yüzyıllar boyunca sallamış Ayasofya'nın minareleri yıkılmış, Topkapı Sarayı çökmüş, Padişah İstanbul'dan kaçmış, Galata Kulesi ve surlar yerle bir olmuş, özellikle 1509'daki deprem şehre ve civar illere o kadar zarar vermiş ki buna kısaca Kıyamet-i Suhra yani kısaca "Küçük Kıyamet" denilmiş. Batı kaynaklarına ve Osmanlı kayıtlarına göre 10 Eylül 1509'da İstanbul'u sallayan küçük kıyametin faturası zamanına göre bir hayli ağır oldu. Bin hane yıkılmış ve yaklaşık 5000 kişi ölmüştür. Güney sahilindeki surlar tamamen yıkılmıştır. Edirnekapı ve Silivrikapısı viran olmuştur. Hem İstanbul tarafında hem de Beyoğlu'nda yer yer kırılarak kum fışkırmış sahil yer yer büyük derinliklere kadar suyun altına batmıştır. Ayrıca İstanbul dışında İznik ve İzmit tamamı ile tahrip olmuş Bolu'da kuleler ve minareler yıkılmıştır. Zلزle Kahire, Kırım, Yunanistan'da ve Basarvaya'da hissedilmiştir. 1509'daki felaket tüm doğu Akdeniz'de son beşyüz yılda bilinen en büyük doğal afet, bilim adamları büyüklüğüne bakarak bu depremin Bolu'dan Gelibolu'ya dek uzanan fay hattını tek parça halinde kırmış olduğuna inanıyorlar. Deprem odak noktası ise İstanbul'un 20 km güneyi tahmin ediliyor. Bundan sonraki yıllarda İstanbul'da bir çok sarsıntı olur ama hiç biri 1509'dakine benzemez ta ki 1766'ya kadar, bundan 257 yıl sonra, 27 Mayıs 1766'daki deprem İstanbul'a büyük bir yıkım getirir. Ondan 128 yıl sonra da 1894 depremi vardır. İstanbul 10 Temmuz 1894'ün Salı günü öğle üstü 18 sani-

ye süreyle sallanır. Sonuç yine yıkım binalar yerle bir olur. Kapalı Çarşı çöker. Sirkeci rıhtımında 40 metre yarıklar açılır hatta deniz suyu ısırır. Bu durumda 1894 depremi Marmara odaklı İstanbul depremlerinin sonuncusu olur.

İşte Tarihi kayıtlardan ve her yapılan ölçümlerden çıkarılan sonuç, yani 250 yıldır büyük bir depremin yaşanmadığı, fay hattındaki biriken enerji burada büyük bir kırılma yaratabilecek ve bunun sonucunda da deprem olacak. Dünya statik bir küre değil dünya kabuğunda hareket eden ve bilim adamlarının levha tabiri ettikleri parçalar var. Türkiye'de iki büyük levhanın arasında kalıyor kuzey'deki Avrasya Levhası ve güneydeki Afrika Levhası arasında kalan Anadolu levhası, sürekli olarak kuzeyden güneye oluşan baskı arasında sıkışıp harekenleniyor. Bu oluşan baskı sonrasında Anadolu Levhası da her yıl batıya doğru kayıyor. Kuzey Anadolu fay hattı burada sabit nokta olarak algılandığında burada bu kayma sırasında fay hattı boyunca, çok büyük bir enerji birikmeye başlıyor ve birikim fay kırılınca kadar devam ediyor. İşte bilim adamlarına göre Kuzey Anadolu fay hattındaki 20. nci yüzyıldaki bütün kırılmalar ve depremler 1939 yılındaki Erzincan depremi ile başladı ve batıya doğru bir ilerleme izlendi. 1939 yılındaki olan bu deprem fay üzerinde tek parça olarak 250 kilometre kadar bir kırık meydana getiriyor.

Gölcük depreminden 3 ay sonra Türkiye aynı bölgede ve aynı fay hattında bir ikinci deprem yaşadı 12 Kasım'da bu defa Düzce'de meydana gelen deprem yine birçok can alıyor, ardından binlerce yaralı bırakıyor. Fayda ki bu düzensiz hareket yani doğuya hareket ilk başta

İstanbul ve çevresi için deprem tehlikesinin azaldığı yorumlarına neden olsa da gerçek çok kısa bir süre sonra Kandilli Rasathanesi Müdürü Işıkkara'nın bir sosyolog ve psikologla düzenlediği basın toplantısında ortaya çıktı. Işıkkara adaların hemen yakınından geçmekte olan ve henüz kırılmamış faya dikkat çekiyordu. İstanbul'lular hiç beklemedikleri bu açıklama karşısında şoka uğradılar ve sonrası korku kuşkuyu besledi, kuşku ise paniğe yol açtı. Bazı televizyon programları da reyting uğruna bundan yararlanmaya çalışınca iş çığından çıkmaya başladı taki 17 Kasım Çarşamba gününe kadar. Işıkkara TPAO'nun Marmara'da petrol ve doğalgaz araştırmalarını yaptığı sırada oluşturulan yeni fay haritası ile insanlar biraz olsun rahatlatıyor, fakat bununla birlikte yeni tartışmalar başlıyordu.

Bilim bu konuda üzerine düşeni yapmış, söyleyeceğini söylemiş ve bizlere gerekli uyarıları da yapmış durumda. Bir gün Marmara da bir şekilde bir deprem olacak, ayrıca Türkiye'nin %42'side 1. derece deprem bölgesi, bundan önce olduğu gibi bundan sonrada depremler olacak. Burada amacımız kesinlikle felaket tellallığı yapmak değil tam tersine panik ve korkunun yerine bilincin ön plana çıkması gerektiğini dikkat çekmek. Bunun için Türkiye'nin bilimsel araştırmalara ve çağdaş sağduyulu liderlere ihtiyacı var, çünkü depremler Türkiye'nin kaderi değil olamazlar. Depremlerde yaşamalarını kaybedenleri saygıyla anıyoruz.

Çünkü; Türkiye son 103 yılda yaşadığı 44 büyük deprem ve yitirdiği 70000 can kaybına rağmen öğrenemediklerini onlar sayesinde, son 4 ayda öğrendi...

Bursa'da deprem olursa!

Bilgilendirme toplantılarının ilki 17 Eylül 1999 tarihinde Tayyare Kültür Merkezinde yapıldı. "Deprem'in Teknik Yönü, Depreme Dayanıklı Yapı Üretimi" konu başlığı altında; Bursa'nın arazi durumu, yapı üretimi, mimari tasarım ve planlama, statik tasarı ve uygulama, fay hatları hakkında farklı meslek gruplarının konuşmaları yapıldı. Panelde konuşmacı olarak katılanlar; Cevdet Yüce (İnşaat Müh.Odası), Burhan Değer (Jeoloji Müh.Odası), Ali Oğuz Koç (Jeofizik Müh. Odası), Eren Altun (Şehir Plancıları Odası), Turgay Erdem (Mimarlar Odası), Mithat Kırayoğlu (Büyükşehir Belediyesi).

İkinci panel 24 Eylül günü yine aynı salonda gerçekleştirildi. Bu sefer ki konu "Depremde Sağlık Sorunları" başlığı içinde; deprem bölgesindeki hizmetin örgütlenmesi, ilkyardım, kurtarma ve koruyucu sağlık hizmetleri, konuları anlatıldı.

Bu panelde odamızı temsilen eczacı Arif Yayla panele konuşmacı olarak katıldı. Diğer konuşmacılar; Dr. İbrahim Başeğmez (Tabipler Odası), Ecz. Arif Yayla (Eczacı Odası), Dr. Ali Torun (İl Sağlık Müd.), Dr. Kayıhan Pala (Tıp Fakültesi), Dr. Nurhan Sözdinleyen (112 Acil Servis), Yrd. Doç. Dr. Halil Özgüç (Acil Tıp Uz.).

"Deprem'in Psikolojik, Toplumsal ve Hukuki Sonuçları" da panelin üçüncü günü konusuydu. Bu panele konuşmacı olarak katılanlar; Doç. Dr. Nermin Çelen (Türk Psikologlar Derneği), Doç. Dr. Veysel Bozkurt (U.Ü.-İİBF-BİMED), Prof. Dr. Fügen Berkay (U.Ü.-Fen Ed. Fak. Sos. Böl.), Av. Okan Dursun (Baro), Aydın Balkanlı (İl Emniyet Müdürlüğü), Kur. Yrb. Ali Lapanta (Garnizon Komutanlığı), Levent Gencelli (Medya).

Yerel gündem 21'in organize ettiği panelin son gününde "Deprem'in Ekonomik Sonuçları" ele alındı. Buradaki konuşmacılar ise; Erol Türkün (BUSİAD), A. Tunç Çurgan (Ticaret ve Sanayi Odası), Arif Tak (Esnaf ve Sanatkarlar Odası), Doç. Dr. Melek Tüz (U.Ü.-İİBF), Sayim Gültekin (Bursa Sendikalar Birliği).

Sonuç olarak panellerin, olası bir Bursa depremi için olumlu katkıları olduğu düşüncesindeyiz. Dileğimiz daha geniş kitlelere konuların aktarılması...

Yerel Gündem 21 tarafından organize edilen, Körfez Depreminde yapılanlar; yapılamayanlar tüm ayrıntıları ile sorgulandı... Panellere olan ilgi oldukça büyüktü. Organizasyonu bir çok meslek odası, dernekler, Uludağ Üniversitesi, Garnizon Komutanlığı vb. kurumların katkılarıyla gerçekleştirildi. Bilgilendirme toplantılarına katılan kurumlar: İnşaat Müh. Odası, Jeoloji Müh. Odası, Jeofizik Müh. Odası, Şehir Plancıları Odası, Mimarlar Odası, Bursa Ticaret ve Sanayi Odası, BUSİAD, Esnaf ve Sanatkarlar Odası, Uludağ Üniversitesi İİBF, Bursa Sendikalar Birliği, Tabipler Odası, Eczacı Odası, İl Sağlık Müdürlüğü, Tıp Fakültesi, 112 Acil Servis, Türk Psikologlar Derneği, BİMED, İl Emniyet Müdürlüğü, Garnizon Komutanlığı, Baro, U.Ü. Fen Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Bölüm Başkanlığı ve Medya Kuruluşları...

DEPREMDE SAĞLIK SORUNLARI

Konuşmacı: Ecz. Arif Yayla

Bir deprem oldu, ağzı olan konuştu. Yazıldı, çizildi, görüntülendi. Neredeyse, toplumun bireyleri olarak kendi doğrultumuzda birer deprem uzmanı kesildik.

Hele bir kavram var ki, dilimizden düşürmedik: Devlet.. Devletle yattık, devletle kalktık. Bulduk ya bir abalı; vurduk da vurduk. Oysa oturup düşünseydik eğer, devlet ile "siyasi erk" in aynı şey olmadığını ayırdına varırdık. Öyle olmadı, sanki kavramlar yer değiştirdi.

Siyasi erk, dün de yoksundu, ahenkli çalışmadan, bugün de. Yeğenlere ve kuzenlere amcılık ve dayılık yaptığımız sürece, yarın da farklı olmayacak. İktidarlar aile fotoğraflarındaki gibi iş bulmaktan vazgeçip, yetenekli, dirayetli dürüst, yurtsever insanların önünü açarsa, bu açmazdan kurtulabiliriz. Peki ama bunu nasıl yapacaklar? Senin, benim, onun yani hepimizin gözünü açtığı zaman.

Yoksa daha çok bekleriz.

Toplum olarak genel alışkanlıklarımızdandır, bir şeyleri başkalarına havale etmek. Tanrıya havale ederiz, devlete havale ederiz. Artık "Ben ne yaptım?" "Biz ne yaptık?" sorularını sormanın zamanı gelmedi mi?

Devleti küçültelim dedik, küçülttük. Karayolları'nın, YSE'nin, DSİ'nin iş makinelerini çürümeye terkettik; iş makinası peşine düştük. PTT'nin T' sini ayırıp sattık; haberleşmede kriz yaşadık. Tanrı korusun, ya savaş çıkarsa ne olur halimiz? Nerede devletin iş makineleri, nerede Telekom, demeden önce bir dakikacık düşünelim. Trafikte karşıdan

karşıya geçeceğimiz zaman, daha kaldırımda iken, sağımızı solumuzu kontrol edeceğimiz yerde, yola indikten sonra bakınmak gibi huylarımızdan vazgeçmemiz gerekmiyor mu? Suçlu devlet mi, devletçilik oyunu oynayanlar mı? Yoksa biz miyiz? .

Bu deprem sürecinde devletin bazı birimleri görevini layık ile yaptı. Bazı birimleri ise, argo deyimle, çarşafa dolandı. Çarşafa dolananların çoğu amcaların, dayıların, kuzenleri idi, yeğenleri idi.

Örnek mi? Yalova'da, stadyum içinde kurulan sahra hastanelerinde, sahra eczanelerinde, gönüllü olsun, kadrolu olsun tüm sağlık ordusu canla başla çalışırken, sahra hastanelerinin, sıkıntısını çektiği bazı ilaçları, devlet hastanesine gelen bağış ilaçlardan karşılamak istedik. İlk engel meslektaşım başeczacı idi. Aramızdaki diyalog çok ilginç idi: "Benim, zimmetle aldığım bu ilaçlar, hastaneye irat kaydedilecek. Hastane poliklinik hizmeti vermeye başlayınca yatan hastalarda kullanılacak. Buradan ilaç vererek yasa dışı iş yapamam." "İyi ama kardeşim, bu ilaçlar depremezeder için kullanılсын diye bağışlanmadı mı?" "Yok... O'nun sorunu çözüm üretmek değil. Hadi dedik amirine çıkalım: Sayın başhekimin yanıtında aynı. Ertesi gün, (sanırım depremin üzerinden 8 gün geçmişti) ben, oda başkanımız ve TEB'den bir temsilci başhekimin odasına çağırıldık. Bize yapılan sözlü tebligatın özeti şuydu: "Biz bu ilaç konusunu düzenli bir şekilde sokmak istiyoruz. Bu nedenle iki gün içinde sahra eczanelerini kapatmak durumundayız. İster ilaçları bize devredersiniz, ister alıp götürürsünüz." "Anlaşılır gibi değil. Bursa Eczaneleri'nin bağışladığı iki kamyon dolusu ilaç, Bursa Büyükşehir Belediyesi. →

Bursa Eczacı Odası ve Bursa İl Sağlık Müdürlüğü'nün ortaklaşa yürüttüğü bağış kampanyasında toplanan ilaçlar, sahra eczanelerinde, çok olumsuz koşullarda, depremzedelerin hizmetine sunulurken bir yetkilinin (!) söyledikleri bunlar. Hem de bizim 20-25 kişiyle yürütebildiğimiz sahra eczanelerinden 3 tanesini kapsıyordu bu karar. Yalova kriz masasında alınan kararımız. O öyle diyor:

Ama değerli konuklar,kazın ayağı öyle değilmiş. İşin aslını ve varsa böyle bir karar, nasıl bir proje uygulanacağını öğrenmek için Yalova Valiliğine çıktım,durumu anlattım. Telefonla Sağlık Müdürü'ne ve Başhekime ulaşıldı.İkisi de böyle bir tebligatın olmadığını söylediler.Sonuçta direkt vali yardımcılardan birine bağlandık, ilaçlar da serbest bırakıldı. Başhekimin görevlendirdiği iki kişi aracılığı ile (birisi sahra hastanesi başhekimi idi) bizden özür dilendi.Bizim gözümüzde,bu kurumun yetkilisi, ne yazık, bir çürük halka idi...

Bir de madalyonun öbür yüzüne bakalım. Hiç bir bürokratik engel çıkarmadan bize en büyük desteği Bursa Valiliği verdi...

Bursa kriz masasında kiminle muhatap olduysak ihtiyaçlarımızın koşar adımla karşılanmasını unutmayacağız.

Yapılanlar unutulmamalı.

Kızılay'ın acizliği unutulmamalı.

Çağdaş Yaşamı Destekleme Derneği'nin deprem bölgesinde verdiği hizmetler unutulmamalı.

Gözbebeğimiz Silahlı Kuvvetlerimizin,görevinin ötesinde, özverili ve akılcı çalışma, tutum ve davranışları unutulmamalı.Satır aralarında okuduğunuz,TİGEM çadırkentinde,askerimizin sevk ve idareyi bırakmaması konusunda altıbin imzanın toplanması tüm kurum ve kuruluşlara en başta da siyasi erke ders olmalı.

Felaket anlarında elbette önce kurtarma gelir.Tedavi, acil ihtiyaçların giderilmesi,barınma ve emniyet,kurtarmayla eşzamanlı gelişmeli...Sıraladığımız konularda sağlıklı ilgili hizmetler dışında iyi not aldığımız söyleyemeyiz.

Emniyet konusunu biraz açmakta yarar var. Bu konuda siyasi otorite, varlığını göstermedi.Dolayısıyla,vatandaş hırsızlığa ve talana karşı evinin bekçiliğine soyundu. Sokak aralarında çadırlar kuruldu.Bunun ne büyük sakıncalar doğurduğunu,bölgeye gidenleriniz

cası, bizim bilister ambalaj dediğimiz barak içindeki ilaçlar dışında,açılmış ilaçlar yemek artığına benzer.Aç kalmayı yemek artığını yemeye yeğlemez misiniz? (Bağışlayın,çarpıcı sözcükler kullanmazsam unutulur diye düşünüyorum)

Bu tür bağış ilaçların, o ilaçların ayırımı (tasnifini) yapanlara ne denli yük getirdiğini düşünebiliyor

görmüş- t ü r. E n başta sağlığı tehdit eden çöp yığınları oluştu. Zorunlu ihtiyaçlar,böylesi dağınıklık içinde, hızlı ve adil biçimde dağıtılamadı.Eğer depremzede,esyasının emniyetinden kuşku duymasaydı çadır kentlere daha kısa sürede yerleştirilebilirdi.Emniyet önlemlerinin yetersizliği nedeniyle, siyasi otorite de vatandaşı zorlayamadı.Bir kısım vatandaş (benim "villa çadır" olarak nitelediğim) buldukları boş alanlarda çadır kurmayı yeğledi. Yetkililer baktılar ki bu böyle olmayacak, çadır kentlere yerleşmeyenlere iaeş yardımını kısıtladılar. Herkes ayağa kalktı."Çadır yok, yiyecek yok" diye..

Derken acil ihtiyaçlar yerini, acil olmayan ihtiyaçlara bıraktı.Toplum olarak böylesi büyük boyutlu bir felakete hazır olmadığı-mızdan, düzenli yardım da genel olarak yapılamadı.TİGEM çadır kentini kuran Silahlı Kuvvetlerimiz, pratik bir çözüm yolu buldular.Çadır kente her yerleşene bir karne verdiler.Bu karne sayesinde ki , Bursa Eczacı Odası olarak biz de TİGEM ÇADIR KENTİ ECZANESİ'nde düzenli bir hizmet verebildik.

Biz toplum olarak, kendimize, iğneyi batırmak istemeyiz. Başta da belirttim; birçok şeyi başkalarına havale ederiz. Sözlerim bazıları'nızı hoşnut etmiyor olabilir.Ne yazık ki, sevimsiz duruma düşülse de, birileri acıttıcı gerçekleri dile getirmeli. Gerçeğin, ayrıntıda gizli olduğu, unutulmamalı.Biz eczacıların ve meslek örgütlerimizin, evlerden yapılan ilaç bağışlarına genelde karşı olduğumuz bilinir. Bunun geçerli ve yaşamsal gerekçeleri vardır.

İlaç, taşınmasından, saklanmasından, kullanımına kadar özen ister. En azından burada bulunan sizler, bundan sonra daha dikkatli ve sorumlu davranabilirsiniz. Vicdani rahatlık sağlamak için atıl ilaçları bir torbaya doldurup bağış yaptım demek yetmiyor. Kapağı açılmış şuruplar, kullanılmış nefes açıcı aerosoller, kullanılmış burun spreyleri, kısa-

musunuz? Yüzbinlerce kutu ilacın kontrolü, kullanılabileceklerin ayrılması ve son kullanma tarihlerinin kontrolü tahmin edemeyeceğiniz bir iş gücünü gerektiriyor.Birinci aşamada ilaç bilgisi olsun olmasın,kimi bulursanız yardımını istiyorsunuz.Kapağı açılmış şurup, damla, sprey gibi ilaçların çöpe atılmasını sağlıyorsunuz.İkinci aşamada,eczacılar ve yetişmiş eczacı kalfaları devreye giriyor. Miat (son kullanma tarihi) ve gözle kontrol bu aşamada yapılıyor. Solgun kutulu, toz toprak içindeki ilaçlar iyi saklama koşullarına uyulmadığı gerçeğinden hareketle ayıklanıyor.Üçüncü aşamada ise gruplara ayrılıp raflara diziliyor.Biz karşı olsak bile,vatandaş kullanmadığı ilaçları bağışlamak istiyorsa,biraz sorumluluk hissetmeli.Bu çok mu zor ne dersiniz?

Biliniz ki sıralamaya çalıştığım işlemleri yapanlar gönüllü insanlardır.Diyelim ki ayırımı yapamıyorsunuz,lütfen en yakın eczaneye gidip yardım isteyin.Eczacınız size yardımcı olacaktır.Bursa Eczacı Odası'na üye eczacılarımız maddi değeri onlarca,yüzlerce milyon lira olan ilaç ve tıbbi malzeme yardımı yaptılar. Ayrıntılı dökümünü yapamadığımız bu ilaçların 20-25 milyar lira arsında bir değere ulaştığını tahmin ediyoruz.Ayrıca bölge-mizde hizmet veren ecza depoları da yaklaşık 20milyar tutarında ilaç, tıbbi malzeme,çocuk maması ve çocuk bezi bağışladılar.Yardımların büyük bölümü Bursa Eczacı Odası sorumluluğunda olan (ilaç konusunda) Yalova'ya sevk edildi. Depremde üzerine düşen görevi layıkı ile yapan U.Ü.Tıp Fakültesi'ne de önemli sayılabilecek ilaç, serum ve tıbbi malzeme yardımı yapılmasını sağladık.Büyük depremi izleyen ilk onbeş günde her gün yaklaşık 20-25 eczacı ve eczacı kalfası gönüllü çalışarak krizin aşılmasına katkıda bulundu.Şu anda iki geçici eczanemiz faal durumda.Ben,yapabildiklerimizden onur duyuyorum.Ve yineliyorum;lütfen havale etmekten,başkasına pas atmaktan vaz geçelim."Biz ne yaptık?""Ben ne yaptım?"sorularının yanıtını arayalım.